

Äänekosken kaupunki
Kaavoituspalvelut

LAUSUNTO SUOLAHDEN SATAMA-ALUEEN ASEMAKAAVASTA

Vanhan Äänekosken Kotiseutuyhdistys katsoo velvollisuudekseen antaa lausunnon perinteikkäästä Suolahden satama-alueesta, jonka kulttuuria yhdistys on vaalinut sadoissa museoesineissään, valokuvatallennuksissaan ja haastatteluissaan sekä muistolaatoissa – ja merkeissä. Alueella on kokonaisuutena ollut merkittävä rooli Ala-Keiteleen historiassa. Satama yhdessä veturitallin ja rautatieaseman, Kukkulan mäen ja Makkaralahden ympäri kiertyvän luonto- ja asutuskulttuurin kanssa tulee ylläpitää toiminnallisena, mutta kulttuurisesti ehyenä ilman radikaalia modernisointirakentamista.

Kotiseutuyhdistys haluaa kiinnittää huomiota erityisesti veturitallin, vanhan aseman ympäristön ja Kukkulanmäen säilymiseen avaran luonnonpuuston suojaamana, mutta puistomaisesti hoidettuna. Tämä on ollut niiden alkuperäisenkin luonne ja tavoite yli 100 vuotta sitten.

Hoitamattomien vesakoiden ja pusikoiden poistaminen, hiekkapolkujen ja teiden säästeliäs ylläpito ja autoparkkien keskittäminen Satamakadun itäpäähän laiturialueen ympärille palauttaisi alueen virkistäväksi satamapuistoksi, jossa matkailulliset ja kaupalliset tempaukset olisivat lähellä liikenteellisesti väljiä paikkoja ja takaisivat samalla alueen asukkaille ja yrittäjille rauhallisen perinnettä hengittävän kulttuurimiljöön.

Veturitallin alueella lisärakentaminen on tarpeetonta, kunhan nykyiset alkuperäinen v. 1898 tiilirakennus ja apurakennus pidetään kunnossa. Tontin eteläreunalle voidaan luoda muutamien autojen hiekkaparkkipaikka, joka riittää veturiharrastajien tilaisuusjärjestelyihin. Makasiini, joka sijaitsee asemalta veturitallille päin noin 50-100m, on syytä harkita uudelleenrakennettavaksi. Sen perusta ja lastaussilta ovat vielä näkyvissä. Makasiini toimisi varastona, koska alueella ei ole lukittavaa varastoa.

Vanhan aseman ympärille ei enää tule lisätä tai laajentaa autoparkkialuetta. Muistomerkit, joita aseman lähellä on, tarvitsevat lisäksi arvokkaan rauhansa. Autoparkkipaikkojen laajentaminen tulee järjestää Satamakadun itäpään ja Lotjakadun väliselle alueelle sekä satama-alueelle LS-1. Kaavassa merkittyä katuaukiota tai toria on suunniteltava autoilla ja veneillä tavoitettavalle LS-1 alueelle rantaa pitkin idemmäksi. Näin säilyy myös luonnollinen maisemanäkymä Asemakadulta Keiteleelle vanhan aseman ohi, jota voidaan vielä puistomaisuudella kehystää.

Puistomuuntajan paikalla oli ennen R-kioski, jonka nimi oli Rautatiekirjakauppa. Koska nykyinen, peltinen erittäin ruma muuntajakoppi on tarpeeton (tarvittiin rautakanavan ja tukkinosturin aikana) voitaisiin se purkaa. Jos purku ei jostakin syystä ole mahdollinen sen voi naamioda Rautatiekirjakaupaksi, tai R-kioskiksi.

Kukkulan mäen kehittämisen tulee tapahtua yhtä aikaa satama-alueen (LV, LS-1, LS-2) ja lähivirkistysalueen (VL) kanssa. Rannan satama-aluetta kiertävältä kävelytieltä vierasvenelaiturin edustalta on saatava selkeä portti jyrkälle Kukulalle ja koko Kukulalle suunniteltava sopivassa kulmassa kiertävä ja nouseva hiekkapolkureitti mahdollisine lyhyine portaineen ja tasanteineen. Kukulalta pitää päästä kävelyretkellä näkemään avara horisonttimaisema itään, pohjoiseen kuin länteen. Tämä edellyttää puustonraivausta ja polkureitin osittaista pengertämistä. Myöhemmin Kukulalle voi kaupunki rakentaa pienen näköalakioskin, jota voisivat esim. satama-alueen yrittäjät vuokrata kesäkäyttöön. Pienenä erityiskohtana on nostettava tietoisuuteen Suojoen joen harvinainen kasvistoalue opastettuine pitkospuineen. Se on saman rantapolun varrella ja tulee kunnostaa sekä opastaa saumattomasti rantareittiin aina LS-1-alueelle asti. Tämä opastus koskee yleisesti rantareittiä, joka viehättävästi kiertää Makkaralahden pohjukan ja on alkuna vaeltajien jatkoreiteille.

Lopuksi kotiseutuyhdistys esittää, että Kukkulanmäen kesken jäänyt kaavasuunnittelu yhdistetään Suolahden satama-alueen kaavoitukseen ja näiden kaavat laaditaan yhdessä. Näin säilyisi keskeinen vanha Suolahti tulevaisuuteen virkistävänä ja rauhoittavana kokonaisuutena, jonka jatkokehittämisessä ei päädyttäisi erilaisten lyhytnäköisten etujen tuomiin ahtaisiin tontteihin tai turhiin liikenneväyliin.

Kotiseutuyhdistys on Suolahden satama-alueen mahdollisissa jatkokehittelyissä mielellään käytettävissä omalla asiantuntemuksellaan.

Vanhan Äänekosken Kotiseutuyhdistys ry. psta

Timo Enäkoski